

Capbreu de 1682 a l'Arxiu de la Corona d'Aragó

Santa Maria de Miralles

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Arxiu de la Corona d'Aragó Carrer Almogàvers, 77, 08018 Barcelona
Emplaçament	Arxiu de la Corona d'Aragó. Barcelona

Coordenades:

Latitud:	41.50066
Longitud:	1.52794
UTM Est (X):	377137
UTM Nord (Y):	4595383

Classificació

Número de fitxa	08257 - 145
Àmbit:	Patrimoni documental
Tipologia	Fons documental
Estil / època:	Modern
Segle	XVII
Any	1682
Autoria de l'element:	Bartomeu Costa, notari
Estat de conservació	Regular
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIN
Europea – Atributs inspire:	National Monument Record – Educació
Observacions protecció:	BCIN segons LPCC 1993 que declara BCIN tot els fons de l'ACA
Data aprovació:	dj., 30/09/1993 - 12:00
Accés	Restringit
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Titular:	Administración General del Estado
Autoria de la fitxa	F. Xavier Menéndez

Descripció

Capbreu realitzat el 1682 pel notari Bartomeu Costa per encàrrec de la baronessa de Miralles amb molta informació sobre el règim senyorial del castell i el terme de Santa Maria de Miralles. Per exemple, hi ha referències a una agrupació de finques del mas de Florençola, on es constata que Josep Alemany, mestre de minyons de la Llacuna, comparegué al domicili llacunenc del procurador baronial Magí Onofre Estalella i, davant el notari Bartomeu Costa, va fer la declaració de tenir i posseir el mas de Florençola, al terme del Castell de Miralles, que el 1522 fou capbrevat per Miquel Requesens, conjuntament amb 38 jornals de terra, entre boscos, camps, vinyes i horts. El capbreu de 1682 incorpora els antecedents del capbreu de 1522 però hi estableix algunes reduccions en relació al de 1522. Per exemple, la finca del Puig Rubiol, de 6 jornals de vinya, el 1522, que llavors pagava un cens anual de dues quarteres de forment, ara, al 1682, la baronesa li atorga una rebaixa consistent en pagar només una quartera de forment i una "tassa de vi grech, bo, ardent i fi". El capbreu de 1682 també recull la declaració d'Isidre Querol, de tenir una casa i 36 jornals de terra, que formaven part del Mas de Florençola, i que el 1522 foren capbrevades per Jaume Carbonell. A més dels delmes i carnalatge, també paguen tres quartans de forment per al llum sacramental. Els hereus de Jaume Doménech, Paula Doménech i Macià Esplugues, declaren la possessió d'un apartament al costat de la casa habitada per Josep Alemany, que el 1522 fou capbrevat per Miquel Recassens. El capbreu també parla del Molí Vell, declarat per Francesc Morgades (anteriorment havia estat declarat per Antoni Estalella en la capbrevació de 1522 i per Jaume Palau en la de 1649). Corresponien a aquest molí uns 40 jornals de terra, els quals a més de pagar els delmes, també paguen els censos de dues quarteres i sis quartans de civada, cinc quartans de forment i un parell de gallines. També donen 5 sous a benefici de Sant Miquel de Foix i lliuren quatre quartans de forment per a la llàntia del Santíssim.

Observacions:

Un capbreu és un document notarial on en època medieval i moderna s'anotava, en forma abreujada i en períodes cronològics espaiats, les confessions o reconeixements fets pels pagesos (emfiteutes o posseïdors del domini a canvi d'un cens anual; tenidors de remença o no; alouers o propietaris) als senyors directes, per tal de conservar memòria o prova dels seus drets dominicals.

Història

Capbreu realitzat el 1682 pel notari d'Igualada Bartomeu Costa, encarregat per Luísa Feliciano de Portocarrero-Noronya (duquesa de Cominha, marquesa de Villarreal i comtessa de Valença e Valadares, Alcoutin i Medellín), vidua del cinquè Marqués d'Aitona, Miquel Francesc I de Montcada, mort el 1674, i que fou lloctinent general de Catalunya entre 1647 i 1652. Els Montcada, marquesos d'Aitona, eren per herència barons de la Llacuna i de Miralles i senyors de les terres de Santa Maria de Miralles.

Bibliografia

RIBA GABARRÓ, Josep (1988): Història de l'Anoia. Santa Maria de Miralles. Parc Edicions Selectes, 2a. edició. Manresa, p. 209-219